

Pirineus

Certàmens

La Fira de Sant Ermengol ofereix una àmplia programació cultural

Teatre, música i fins i tot una desfilada de moda són les propostes principals

Redacció
LA SEU D'URGELL

La Fira de Sant Ermengol de la Seu d'Urgell ofereix també als urgellencs i visitants una àmplia i variada programació cultural paral·lela al programa firal pròpiament dit. I és que durant el cap de setmana del certamen (18 i 19 d'octubre), la Seu s'omple de milers de visitants provinents de les comarques veïnes i d'Andorra, així com de la resta del país, atrets també per l'ampli ventall de propostes culturals i lúdiques, que van des de música, teatre i la presentació d'un disc fins a una desfilada de moda.

La programació cultural s'iniciarà el dijous 16 d'octubre amb la presentació del disc *Deco*, del grup andorrà Hysteriofunk. La presentació del quart disc d'aquesta banda d'acid jazz i fusió tindrà lloc a les deu de la nit a la discoteca Guu.

D'altra banda, el grup teatral A Tota Teta representarà la comèdia *Coses nostres* el divendres 17 i el dissabte 18 d'octubre, a les 22 hores, i el diumenge 19 a les 20 hores. Serà al teatre de La Salle. El preu de les entrades és de 8 euros de manera anticipada (a l'Espai Ermengol, al Consell Comarcal, a Stil Grup i al restaurant Arbeletxe), i 10 euros a taquilla.

En aquesta ocasió, les noies d'A Tota Teta s'han fet un vestit a mida. S'han empecat una comèdia feta d'esquetxos i monòlegs per poder parlar amb humor sobre les situacions que viuen les

Els gegants ballaran al recinte firal tot el cap de setmana del certamen.

dones d'avui dia, sobre aquelles "coses nostres" que no sempre s'atreixeixen a confessar.

La programació cultural de la fira també aposta pel teatre de petit format amb la posada en escena de l'obra d'Albert Villarro *Obaga*, que anirà a càrrec de la companyia Torb Teatre, formada per Joel Pla, Maria Bosom i Lluís Cartes. Les representacions tindran lloc el dissabte 18 a les vuit del vespre i el diumenge 19 a les sis de la tarda a l'Espai Ermengol. Les places són limitades i les entrades tenen un cost de 8 euros si es compren de manera anticipada i de 10 euros el mateix dia de la representació.

També durant tot el dissabte de la fira se celebraran diferents actes de presentació de l'Associació Ateneu de l'Alt Urgell amb un dinar, parlaments, una actuació musical i un taller de danses tradicionals. Aquesta activitat tindrà lloc a la plaça de les Monges.

La música també serà present durant la Fira de Sant Ermengol i més concretament el dissabte 18 amb una cercavila musical, tant al matí com a la tarda, pels carrers de la Seu a càrrec dels músics de l'Orquestrina Trama, formada per Ivan Garriga (violí), Núria Llobet (violí), Liv Hallum (acordió diatònic), Laura Yañez (acordió diatònic), Ricard Viliella (bombardi), Boris Pi (percussions) i Ivan Caro (gralla i flabiol).

I el diumenge 19 seran els músics de Bramasachs els responsables de l'animació al carrer amb Josep M. Macaya (sac de gemecs), Tito-Isidre Peláez (tarota) i Ivan Caro (flabiol i tamborí).

L'oferta cultural la completaran les ballades de gegants que tindran lloc dins del recinte firal i la desfilada de moda organitzada per la Unió de Botiguers de la Seu d'Urgell, que es farà el diumenge a la sala de Sant Domènec.

Circuit Fer 2014

Pere Rullán, campió de la Tossierol 2014.

Rullán i Vila s'adjudiquen la Carrerada del Tossierol

Redacció
COLL DE NARGÓ

Pere Rullán (Blue Motors de Ponts) i Carola Vila (Unió Excursionista Urgellenca) s'han adjudicat aquest cap de setmana la tercera Carrerada del Tossierol, prova disputada a les Masies de Coll de Nargó i que tancava el Cadí Circuit Fer 2014.

Manel Rullán, germà del

guanyador, va ser segon i Sergi Brau, que també va ser el millor júnior, va acabar en tercer lloc. Salvi Fargas, quart classificat, va ser el primer màster i l'urgellenc Jordi Ribó va ser el millor veterà.

En categoria femenina, van completar el podi Anna Artal, la millor sènior, i Berta Morral. La millor veterana va ser Gemma Vicente.

Pallars Jussà

La central hidroelèctrica de Talarn serà visitable

Agències
THE MP

Endesa i l'Ajuntament de Tremp han signat un acord de col·laboració perquè una part de la central hidroelèctrica de Talarn esdevingui un espai cultural i pugui ser visitat. Així, s'habilitarà l'antic taller mecànic de la central com a

sala d'exposicions permanent, que passarà ser gestionada pel consistori i en la qual s'ubicarà, de forma fixa, la mostra *El Pallars il·lumina Catalunya*. L'acord també preveu una petita intervenció a la mateixa central perquè els visitants puguin observar el funcionament de la instal·lació.

Meters/bonwe NOVA COL·LECCIÓ

AV. CONSELL DE LA TERRA, 12
(darrere de l'antic Monsa)
ESCALDES-ENGORDANY
TEL. 726 588

nostrum
el menjar de la mare per emportar
www.nostrum.eu
Tel. 845 778

tots els nostres plats a

encara
et prepares
el tupper?

omple la nevera
de plats
100% naturals

SERVEI A DOMICILI
per a clients Fan's Club
Escaldes, Andorra
i Santa Coloma.
Mínim 15 €

Av. Riberaigua 23, baixos. Andorra la Vella *amb la targeta Fan's club i Clients de Urban Gym nostrum Fan's Club Demana la a la botiga quan obrim i te la farem en un moment!

LA TRADICIONAL FIRA DE LA SEU

Ampli programa cultural i lúdic per Sant Ermengol

L'agenda inclou les obres 'Coses Nostre de A Tota Teta', i 'Obaga', a càrrec de Torb Teatre

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL
i @PeriodicAND

La Fira de Sant Ermengol de la Seu d'Urgell oferirà aquest any als urgellencs i visitants una àmplia i variada programació cultural paral·lela a les activitats de la fira. Durant el cap de setmana del 18 i 19 d'octubre i les jornades prèvies s'ha previst actuacions musicals, teatre, la presentació d'un disc i una desfilada de moda.

El programa complementari s'iniciarà dijous 16 d'octubre amb la presentació del disc Deco, del grup andorrà Hysteriofunk. El quart disc d'aquesta banda d'àcid jazz i fusió es podrà escoltar a les deu de la nit a la Discoteca Guu.

D'altra banda, el grup teatral de la Seu d'Urgell A tota teta representarà la comèdia Coses nostres el divendres 17 i dissabte 18 d'octubre, a les 22 hores, i diumenge 19, a les 20 hores. L'obra es podrà veure al Teatre de La Salle. El preu de les entrades és de 8 euros si es compren anticipadament a l'Espai Ermengol, al Consell Comarcal de l'Alt Urgell, a Stil Gup o al restaurant Arbeletxe, i de 10 euros si s'adquireixen a taquilla.

En aquesta ocasió, les noies de la companyia A tota teta s'han fet un vestit a mida. S'han emprats una comèdia feta d'esquetxos i monòlegs per poder parlar amb humor sobre les situacions que viuen les dones d'avui dia, sobre aquelles «coses nostres» que no sempre s'atreveixen a confessar.

L'obra aportarà «la frescor i la proximitat» a què ens tenen habituats les components de la companyia urgellenca. Es tracta d'una obra original creada expressament per a l'ocasió a través d'un treball de creació col·lectiva entre les components del grup A Tota Teta, el guionista Albert Galindo, el director Hèctor Mas i la música de Jan Tomàs.

TEATRE DE PETIT FORMAT // La programació cultural de la Fira de Sant Ermengol també apostarà pel teatre de petit format amb la posada en escena de l'obra d'Albert Villarro *Obaga*, a càrrec de la companyia Torb Teatre, formada per Joel Pla, Maria Bosom i Lluís Cartes.

Obaga és l'adaptació teatral de la novel·la homònima d'Albert Villarro, adaptada a la realitat quotidiana dels Pirineus als anys 90. Es tracta d'una comèdia amarga on el context rural i proper dels Pirineus «posa un mirall davant el fons més fosc i primari de la societat catalana per ensenyar la corrupció política, econòmica i administrativa actual, des d'un altre punt de vista».

També durant tot el dissabte de la Fira de Sant Ermengol se celebraran diferents actes culturals, com la presentació de l'Associació Ateneu de l'Alt Urgell. D'altra banda, la música també serà present durant la Fira de Sant Ermengol, i més concretament

dissabte 18 d'octubre, amb cercaviles musicals. Pel que fa a diumenge 19, seran els músics de Bramasachs els responsables de l'animació. ==

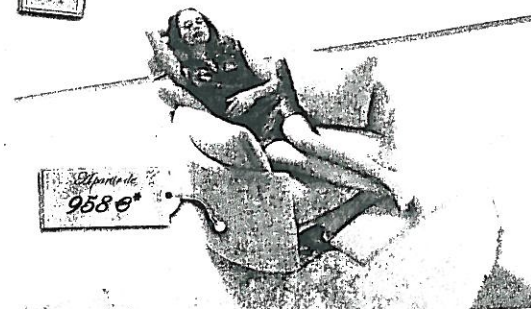
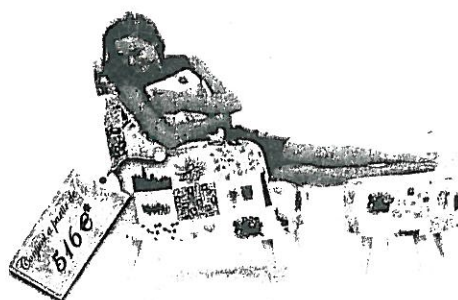
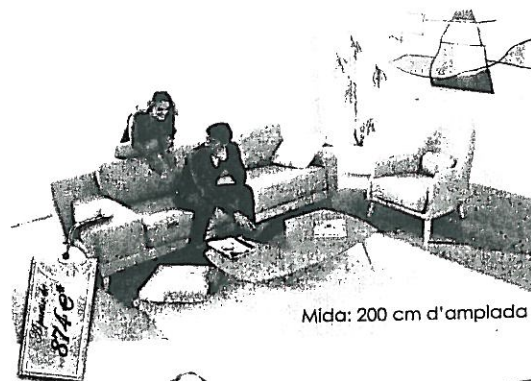
► El concurs de formatges de l'edició de l'any passat.

Em centmobilier
www.centmobilier.com

El millor confort per gaudir en família i amb amics.

fama

*Tots els preus estan calculats amb la tela serie S-5. Preus vàlids excepte per error tipogràfic i promoció vàlida fins al 31 de març del 2014.

• Invertir en confort es invertir en salut

Em centmobilier

Av. Tarragona 34 - Andorra la Vella - ☎ (+376) 860934

EL PERIÒDIC D'ANDORRA

7/10/2014

Hysteriofunk, present a la Fira de Sant Ermengol

■ ANDORRA LA VELLA. Els andorrans Hysteriofunk obriran les activitats culturals que l'ajuntament de la Seu programa coincidint amb la Fira de Sant Ermengol. La banda de rock progressiu presentarà l'últim disc, *Deco*, el quart de la seva trajectòria, en un concert el dia 16, dijous, a la discoteca Guiu de la capital alturgellenca. I dissabte i diumenge, la companyia A tota teta representarà la comèdia *Coses nostres*.

Lluís Cartes, a Hysteriofunk.

Diana D'ANDORRA

7/10/2014

La Seu tanca la festa de la gent gran amb un ball cerdà intergeneracional

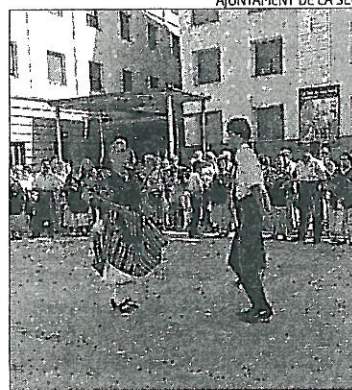
► L'Ajuntament qualifica la setmana d'activitats d'èxit per la participació de bona part dels avis de la ciutat

REDACCIÓ | LA SEU D'URGELL

■ L'Ajuntament de la Seu d'Urgell ha qualificat d'èxit la participació que ha tingut la Festa de la Gent Gran de la ciutat, que aquest diumenge va celebrar la jornada central. La jornada va aplegar els padrins de la ciutat per tancar una setmana d'actes i activitats de tot tipus amb un «emotiu» ball cerdà intergeneracional.

L'alcalde de la Seu, Albert Ba-

talla, va remarcar als avis que «la Festa de la Gent Gran es converteix durant una setmana l'any en l'aparador que serveix per mostrar a tota la ciutat quina és la realitat de la gent gran a la Seu... queda clar, una vegada més, que la gent gran urgellenca és gent activa, que s'implica amb el poble, que té voluntat de fer poble i fer país». Com a exemple d'això, Batalla va apuntar la celebració, dissabte, d'un ball cerdà intergeneracional amb parelles formades per nens i joves amb persones grans. Aquesta activitat va aixecar molta expectació per part de veïns i familiars, que van omplir la plaça de les Monges, i va ser una de les activitats més

El ball cerdà intergeneracional

emotives de tota la setmana, segons han explicat des de l'Ajuntament.

MEGIÓ 7

7/10/2014

Lliciten els serveis de restauració i de lloguer de vehicles de l'aeroport

[LA SEU D'URGELL] Aeroports de Catalunya ha tret a licitació el servei de restauració i el de lloguer de vehicles per a l'aeroport Andorra-la Seu per als pròxims tres anys. Segons l'anunci del concurs, el contracte per al servei d'hostaleria, que a part de restauració també inclou el de cafeteria, fixa un cànon mínim fix que s'ha abonar a la Generalitat de 10 euros mensuals,

amb un percentatge mínim sobre les vendes del 5 per cent de la facturació mensual i un import mensual fix de 100 euros en concepte de consums d'aigua i electricitat.

Durant el període d'hivern, el restaurant haurà d'oferir esmorzars i dinars de dijous a diumenge i en temporada d'estiu l'horari mínim haurà de cobrir els esmorzars i els dinars de di-

marts a diumenge. El termini per a la presentació de les ofertes s'acaba el pròxim dia 22 d'octubre.

Amb referència al servei de lloguer de vehicles, l'adjudicatari haurà de pagar un 5 % de la facturació mensual del servei. Inicialment, Aeroports posa a disposició de l'empresa un taulell a la planta de la terminal i dos places de pàrquing.

SE. GME

7/10/2014

Diàni D'ANDORRA

7/19/2014

INFRAESTRUCTURES | CONCURSOS PER ADJUDICAR ELS SERVEIS

Lliciten la restauració i el lloguer de cotxes a l'aeroport

CYNTHIA SANS
La Seu d'Urgell

Aeroports Públics de Catalunya acaba de treure a licitació el servei de restauració i de lloguer de vehicles per a l'aeroport d'Andorra-la Seu d'Urgell per als propers tres anys.

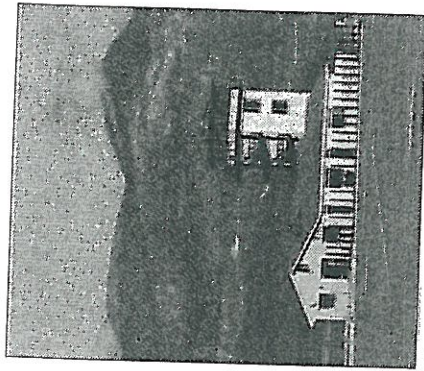
Segons l'anunci del concurs, el contracte per al servei d'hostaleria, que a part de restauració tam-

bé inclou el de cafeteria, fixa un cànon mínim fix a abonar a la Generalitat de Catalunya de 10 euros mensuals, amb un percentatge mínim sobre les vendes del 5 per cent de la facturació de cada mes i un import mensual fix de 100 euros en concepte de consums d'aigua i d'electricitat. Durant el període d'hivern, les clàusules fixen que s'hauran d'oferir els serveis d'esmorzar i dinar de

dijous a diumenge, mentre que en temporada d'estiu, l'horari mínim haurà de cobrir els desdubenys i els dinars de dimarts a diumenge. El termini per a la presentació de les ofertes acaba el 22 d'octubre vinent.

D'altra banda, i pel que fa al servei de lloguer de vehicles, les ofertes es poden presentar fins al proper dia 23 i l'adjudicatari haurà de pagar un 5 per cent de la

facturació mensual del servei, garantint un cànon mínim de 100 euros. Inicialment, Aeroports de Catalunya posa a la disposició de l'empresa un mostrador a la planta de la terminal, així com dues places d'aparcament per estacionar els vehicles de lloguer. Aquests espais d'estacionament, però, es podran veure incrementats en funció de la demanda que hi hagi.

L'aeroport de la Seu d'Urgell.

L'aeroport de la Seu ja està tot 'equipat' pels vols comercials

► El Govern espanyol tramita ara la validació de la seguretat aèria

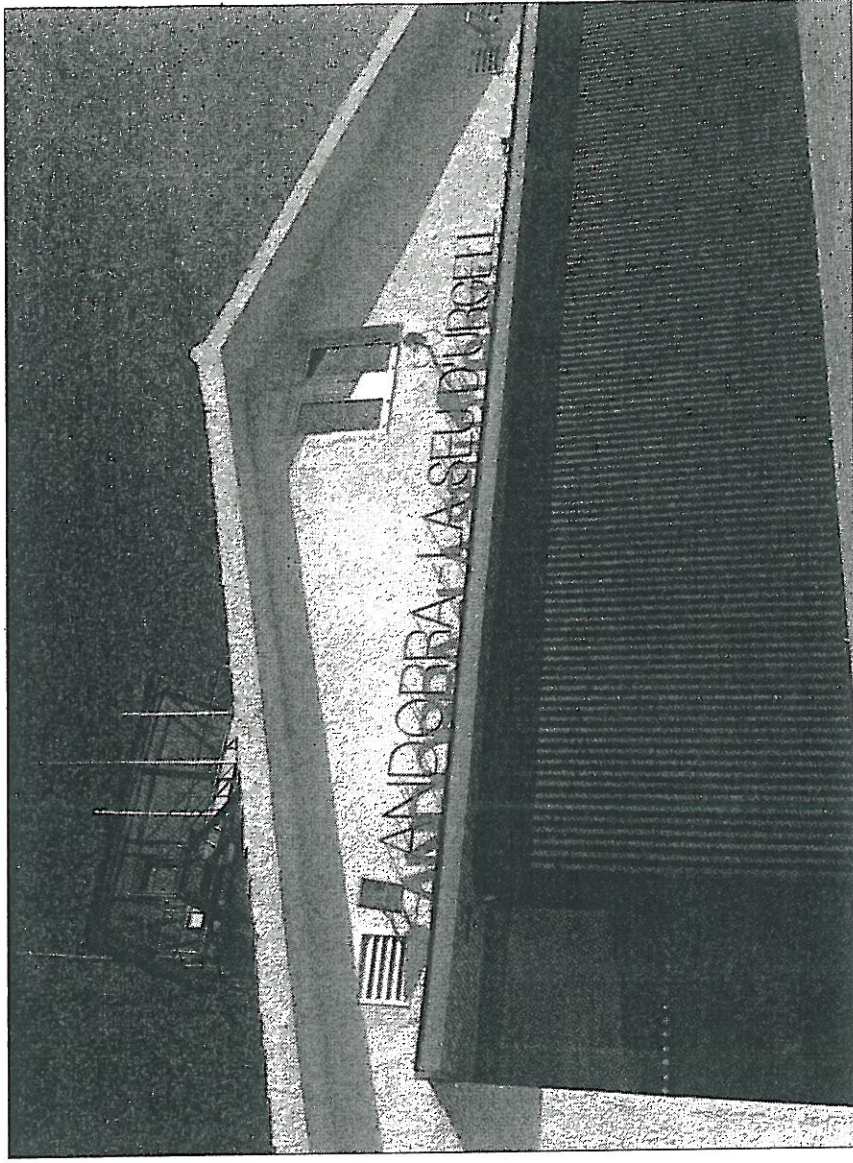
LA SEU

CARME QUINTANA

L'Aeroport *Andorra-la Seu d'Urgell* ja està totalment equipat per rebre vols comercials. La terminal ha estat reorganitzada i ja disposa fins i tot dels espais pel control de passatgers i l'escàner per les maletes, també ja té l'equip de Bombers i la pertinent estació meteorològica.

Totes aquestes obres d'equipament de la infraestructura per fer-la apta per rebre vols comercials han anat a càrrec de la Generalitat de Catalunya, que les va enllestir tal i com estava previst abans de que finalitzés l'estiu. Ara, en aquests mo-

ments, s'està pendent del procés de validació de la seguretat aèria que està duent a terme el Govern espanyol i que ha de donar el vistiplau a tots els requisits per tal que a la instal·lació puguin operar vols comercials. L'Aeroport ha despendat l'interès de diferents companyies per operar-hi, principalment les que realitzen serveis d'aerotaxi i també touroperadors. Segons un estudi realitzat per la Generalitat de Catalunya, es preveu que l'any 2015 més de 8.400 visitants arribin a la zona a través d'aquest Aeroport. D'aquests, un 25% tindrien com a

Una de les façanes de la terminal, totalment reorganitzada, llueix des de fa pocs dies aquesta imatge

destinació Catalunya i la resta, un 75%, Andorra. Pel que fa a l'impacte econòmic, la Generalitat preveu que fins el 2030 sigui de 120 milions d'euros, dels quals 25 impactarien sobre Catalunya i uns 95 sobre Andorra. La construcció d'aquest Aeroport es va iniciar l'any 1975 de la mà de Josep Betriu i Tàpies, empresari industrial antic propietari de Taurus, natural d'Oliana i aficionat a la aviació. Les obres es van trobar amb la dificultat de desmontar un turó amb vocació comercial que es consumia per iniciativa privada.

W MDSMS

7/10/2014

Torrans de gintònic i fets a base de formatges de la Seu d'Urgell

■ Torrons Vicens presentarà, en el marc de la fira que obre dissabte, novetats com un torró de gintònic i un altre de formatge de la Seu d'Urgell. Perquè els visitants els tastin, Torrons Vicens farà dos barres de 10 metres de llarg per mig d'ample. Aquests dos sabors formen part de la

línia estrenada l'any passat a partir de la col·lecció entre Torrons Vicens i el cuiner Albert Adrià. Segons Velasco, "l'objectiu de la línia Albert Adrià Natura és que el torró es converteixi en un producte atemporal, com a postres durant tot l'any i no només per Nadal".

SEGRE

7/10/2014

Diari d'Andorra

7/10/2014

la seca,
la meca i...

La llengua dels padrins

ALBERT
VILLARÓ

Divendres passat, a l'Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell, va començar un nou cicle de conferències sobre història i arqueologia. *Desenterrant el passat*, se'n diu.

La xerrada del divendres la va oferir Xavier Planas, un geòleg amb inquietuds i una gran capacitat de comunicació, que sap trobar en les cicatrius del paisatge respostes a antigues preguntes. Com aquesta: què es parlava per aquí abans d'inventar-nos el català? La teoria corominesca que aquí parlàvem una cosa semblant al basc ha estat matisada o contestada en els darrers temps, i hi ha estudiosos que han introduït nous conceptes en

l'equació, com ara les llengües pre o protoeusquèriques. Bé. El nom potser no fa la cosa.

El cas és que el Xavier ha creuat la microtoponímia pirinenca -d'Andorra, de l'Alt Urgell, dels Pallars...- amb les evidències físiques d'indrets amb riscos geològics recurrents -esllavissades, torrentades, allaus...-. Els resultats són espectaculars. Arreu del Pirineu trobem la partícula (vocal) + rt vinculada als llocs on la memò-

ria dels homes hi ha volgut vincular el record d'un vessant estable. A Andorra hi ha exemples a cabassos: Erts, Certers, una pila d'Hortons. L'ombra fòssil de l'antic idioma dels pirinencs, la llengua essencial que es parlava de punta a punta de la serralada, està avui una mica més ben definida. Probablement mai no sabrem del tot com era, però la curiositat i el neguit pel coneixement és la condició essencial per al progrés.

INTERCANVI

Estudiants del Joan Brudieu viatgen a Itàlia

| LA SEU | Sis alumnes de l'IES Joan Brudieu de la Seu han viatjat a la localitat italiana d'Ors, de la província de Torí, en el marc del programa Comenius Reggio. L'activitat s'ha organitzat a través del projecte 3E. Al llarg de quatre dies, els joves han conviscut amb els nois i noies italians que primer es van allotjar a la Seu d'Urgell.

SEGRE

7/10/2014

El dinar es va fer al parc dels Enamorats de la Seu.

Recapten 500 euros a favor del refugi d'animals

LA SEU | L'Associació pels Animals del Pirineu (APAP) ha organitzat una paella benèfica a favor del refugi d'animals de Benavarre. L'esdeveniment, que aquest any arriba a la tercera edició, ha aconseguit recaptar 500 euros que es destinaran al trasllat fins a

Holanda dels gossos que són al refugi des de fa més temps. També es compraran medicaments i es duran a terme tractaments i esterilitzacions. Els organitzadors van recomanar adoptar els animals de companyia en lloc de comprar-los.

SE 6 ne

7/10/2014

Pescadors d'Oliana reclamen mesures en contra del cormorà

Pels seus atacs a les truites, que redueixen el turisme de pesca

C. SANS

OLIANA | La Societat de Pescadors d'Oliana ha denunciat davant d'Agricultura un increment "desmesurat" d'exemplars de còrmons al curs del riu Segre al seu pas per la localitat, una au que ataca i es menja les truites. Fa algunes setmanes, el Govern va repoblar el Segre en aquest punt amb 1.600 quilos de truita de riu (entre 6.000 i 7.000 peixos) i segons va indicar el president de la societat i alhora alcalde d'Oliana, Miquel Sala, "no queda ni una truita al riu".

"La campanya de pesca és un desastre i durant el cap de setmana s'expedeixen una mitjana d'entre 5 i 6 tiquets." I és que segons va apuntar Sala, el dia 22 de setembre en va comptabilitzar 176 exemplars i la setmana passada, 192. És

en aquest sentit que des de la societat reclamen mesures de control amb l'objectiu d'evitar la disminució de la truita comuna als rius del Pirineu, i en especial, al Segre. "Tenim pèrdues importants amb els pescadors que estan deixant de venir, sobretot amb el col·lectiu de francesos que vénen entre 2 i 3 vegades a l'any i aquest any ja han anul·lat més de 100 jornades de pesca." "Calculem que Oliana i Peramola ha deixat d'ingressar entre 15.000 i 20.000 euros."

No és només el que deixa d'ingressar la comarca. Els pescadors també lamenten que "les repoblacions que practica el Departament no serveixen de res, és llançar els diners". Sol·liciten que l'administració "posi fil a l'agulla i prengui les mesures que cregui oportunes".

ANTECEDENTS

Queixes fa més de tres anys per l'increment del berrat pescaire

■ Fa alguns anys, els pescadors van sol·licitar també l'ajuda d'Agricultura per combatre l'excés de berrat pescaire que atacava i es menjava els alevins de truita de la piscifactoria privada que gestionava l'entitat però que ara ja està en desús. En aquell moment es van veure obligats a instal·lar una xarxa.

SEGRE

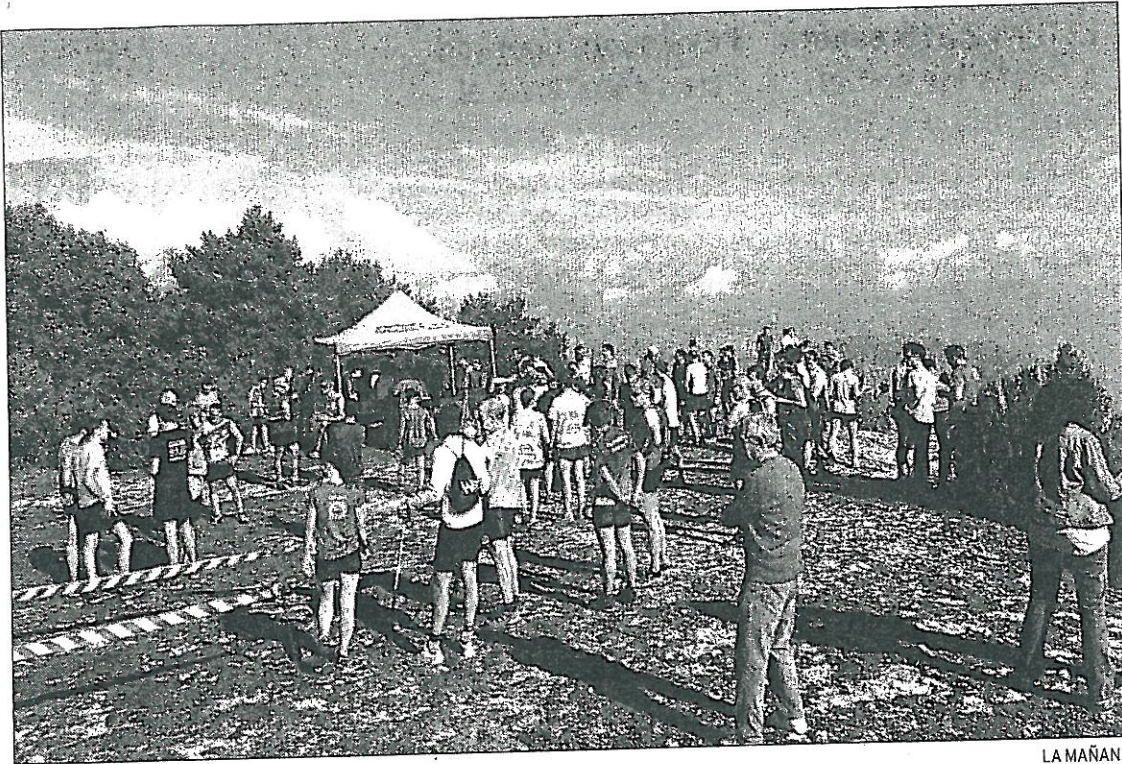
7/10/2014

Queixes dels pescadors d'Ollana pels corbs marins

■ OLLANA. La Societat de Pescadors d'Ollana va denunciar davant del departament d'Agricultura l'increment desmesurat d'exemplars de corbs marins al riu Segre, al pas per la localitat (prop de 200 exemplars el cap de setmana passat). Es queixen que els ocells es mengen les truites i que això suposa pèrdues pels pescadors que deixen d'anar-hi, i reclamen mesures de control.

DIARI D'ANDORRA

7/10/2014

LA MAÑANA

La tercera edición reúne a 122 corredores en la línea de salida

LES MASIES • La prueba sirvió para clausurar el cadí Circuit Fer 2014, que aglutina diez carreras que intentan impulsar la modalidad del Trail Running. En les Masies se ascendió a la Serra d'Aubenc.

les masies

7/10/2014

Isidre tornarà al Dakar

El lleidatà, que ha revalidat el títol estatal en buguis, prepara retornar-hi en l'edició del 2016 || Aquest mes disputarà a Portugal el seu primer ral·li internacional

XAVIER PUJOL

LLEIDA | Isidre Esteve, el lleidatà amb més edicions del Dakar (onze, deu en motos i una en cotxes), ja s'ha marcat una data per tornar al seu raid favorit: 2016. Fins fa només un any era un somni gairebé irrealitzable, tant físicament com pressupostàriament, però els seus dos títols d'Espanya de buguis, el segon conquerit aquest diumenge a falta d'una prova, i el fet d'ocupar el segon lloc de la general absoluta, han aplanat un camí que, no obstant, reconeix que serà complicat i dur per tornar a ser en el millor raid del món.

"Tornar al Dakar és, sens dubte, el meu objectiu. És molt complicat perquè tot depèn del finançament, però si en trobem seria per tornar-hi el 2016. Actualment és més una intenció i una voluntat que una realitat, però lluitarem per aconseguir-ho", va assenyalar ahir el pilot d'Oliana.

Enrere han quedat els problemes físics que va patir al Dakar 2009 i que el van obligar a no només a renunciar a l'edició del 2010 sinó a reconsiderar el seu retorn a la competició, que no es va produir fins fa dos anys. La seua adaptació al món dels cotxes va ser ràpida i al volant d'un bugui adaptat a la lesió medul·lar ja atresora dos títols estatals de la categoria i aspira, a falta d'una prova, al títol abso-

lut. "L'objectiu d'aquesta temporada era, al marge de guanyar en buguis, ser davant en cotxes i ser competitiu, i crec que fins ara ho estem aconseguint perquè som segons", explica.

Un aspecte clau en la recuperació ha sigut el coixí intel·ligent que ha impulsat des de la seua fundació i que té per objectiu evitar les úlceres per pressió que ell mateix va patir al Dakar 2009.

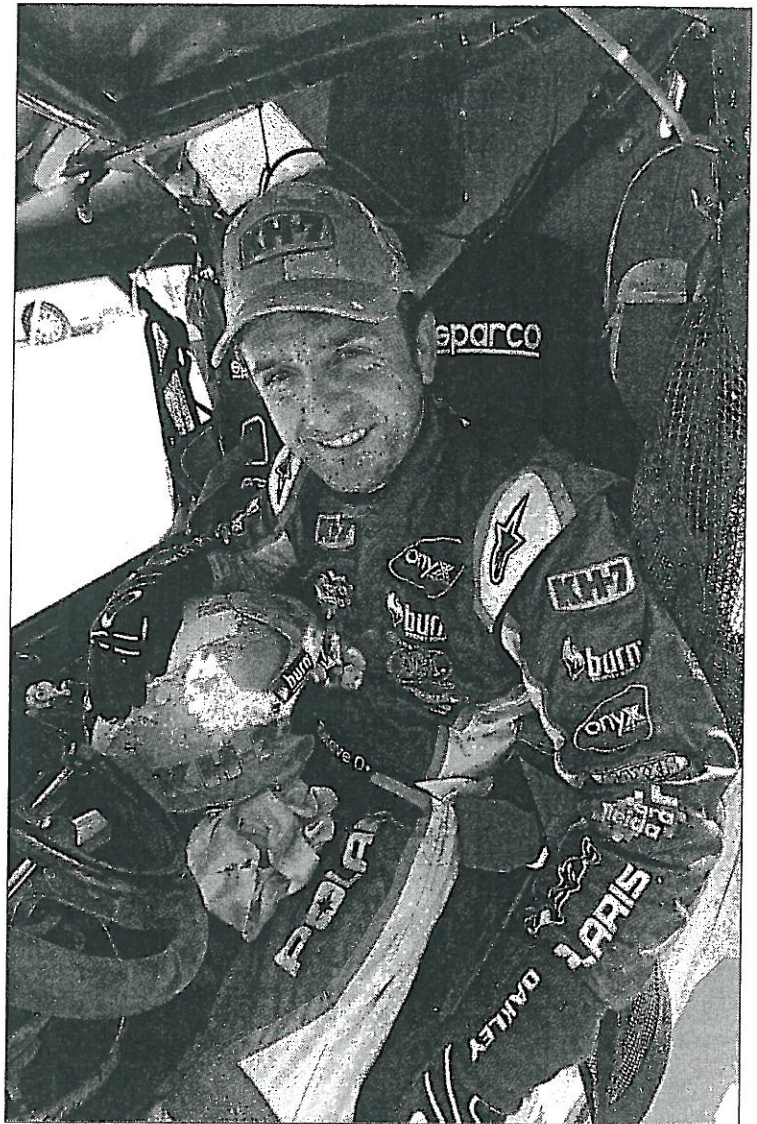
"Ha sigut molt important perquè em permet estar 10 i 12 hores seguides en pista sense problemes. Gràcies a això, a nivell personal em trobo millor i ca-

UN SOMNI

"Tornar al Dakar és el meu objectiu. Tot dependrà del finançament. Treballem per aconseguir-ne"

paç de ser al davant", va indicar.

Abans d'afrontar a mitjans de novembre l'última prova del Campionat d'Espanya de ral·lis, en la qual lluitarà pel títol *schatch*, Esteve prendrà part del 30 d'octubre a l'1 de novembre a la Baja Porto Alegre, una de les més prestigioses d'Europa i la primera que disputarà fora d'Espanya. "Hi anem per aprendre'n una mica més", va assenyalar el d'Oliana.

Isidre Esteve ha deixat enrere tots els problemes físics.

SEGM

7/10/2014

El deute de la Generalitat als ajuntaments creix un 20%

Entre el desembre i el setembre, mentre assoleix a Catalunya els 661 milions d'euros || Una bona part correspon a partides socials

H.C.

|| LLEIDA | Lluny de moderar-se, el deute de la Generalitat amb els ajuntaments s'ha disparat l'últim any fins a assolir els 661 milions d'euros per al conjunt dels consistoris de Catalunya. La conselleria de Governació va admetre ahir que, si a tancament del 2013 l'executiu català devia a les arquies locals 550 milions d'euros, principalment per la gestió de competències delegades, el setembre passat aquesta xifra havia crescut en 111 milions d'euros, la qual cosa suposa un 20% més. El departament de Joana Ortega no tenia ahir en canvi el detall sobre el deute per territoris.

Fa una mica més de dos anys, la vicepresidenta de la Generalitat va admetre tenir un passiu amb les entitats locals de Lleida de més de 60 milions en el cas dels ajuntaments i més de 40 en el dels consells. S'hi van sumar aquell mateix any, 2012, uns altres 16 milions d'euros que va prestar la Diputació a la Generalitat i que a data d'avui s'estarien tornant a través de les aportacions al PU-OS. Malgrat tot, l'alcalde de l'Hospitalet, Núria Marín, va afirmar a 8TV que la Federació de Municipis de Catalunya xifra aquest deute en 1.200 milions.

La majoria dels deutes amb els ajuntaments es refereixen a

LA DADA

661

MILIONS D'Euros

És el deute a setembre de la Generalitat amb els ajuntaments. En canvi, l'FMC la xifra en el doble, fins als 1.200 milions.

la gestió de serveis com l'educació, la sanitat o els serveis socials.

Precisament, l'incompliment d'aquests compromisos va portar la setmana passada el ministeri d'Hisenda a anunciar una partida extraordinària per al Fons de Liquiditat Autònò-

mica amb l'objectiu que les autonomies eixuguin deute social. L'activació d'una nova línia creditícia cap a les autonomies suposarà que, si no compleixen, l'Estat descomptarà el deute de la Generalitat amb els ajuntaments del finançament autonòmic. El secretari d'Estat d'Administracions Públiques, Antonio Beteta, va anunciar la setmana passada que el FLA social, que podria posar-se en marxa en unes setmanes, serà una mesura de caràcter temporal. Aquest mecanisme es produirà un any abans que entri en vigor amb tota la força la reforma local, malgrat que a Catalunya la Generalitat afirma que serà d'aplicació la legislació que prepara sobre la mateixa matèria.

Hisenda no ha informat encara del FLA social la Generalitat

■ La conselleria de Governació va assegurar ahir que encara no ha rebut cap comunicació del ministeri d'Hisenda sobre la creació d'un Fons de Liquiditat Autònòmic per a serveis socials, de forma que va ajornar qualsevol valoració sobre aquest fons a rebre aquesta notificació.

El FLA implica l'obtenció

per part de les autonomies de finançament a preu més barat que el del mercat, que aporta l'Estat a canvi d'un enduriment del control i de la vigilància sobre els comptes de les comunitats.

En total s'han aportat a través d'aquest fons 85.570 milions d'euros entre els anys 2012 i la previsió del 2015.

SE6ME

7/10/2014

Un total de 61 persones grans de Ponent van denunciar el 2013 haver sigut víctimes de maltractaments. La xifra suposa un augment de gairebé un 40% respecte a les del 2012 i són el doble de les del 2011. La Generalitat diu que tan sols són la punta de l'iceberg i ho atribueix al fet que moltes famílies, per falta de recursos, acullen a casa interns de geriàtrics.

SUCCESSOS VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

Les denúncies per maltractament a gent gran es dupliquen a Lleida en dos anys

Passen de 29 a 61 i Interior diu que només són la "punta de l'iceberg" de tots els casos

S. DIEGO/R. RÍOS

[LLEIDA] Els maltractaments a les persones majors de 65 anys estan deixant de ser un fenomen ocult i cada vegada són més les víctimes que denuncien situacions de violència en el seu àmbit més pròxim.

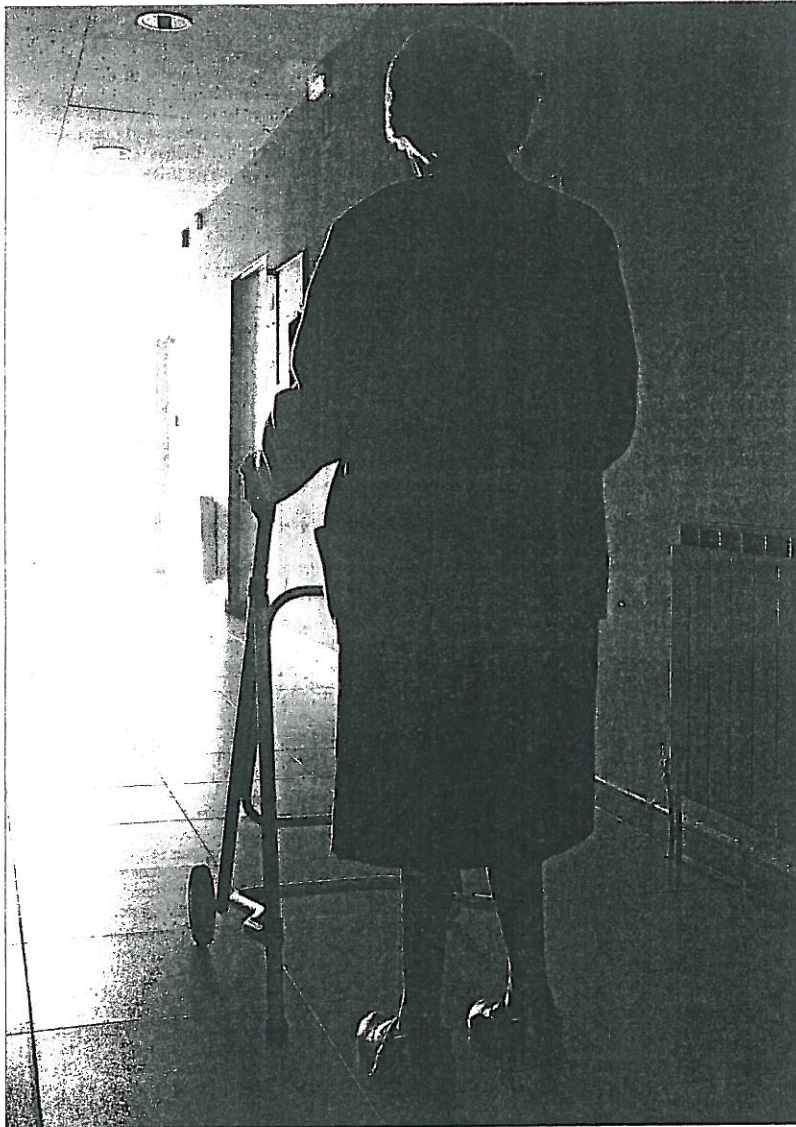
També a les comarques lleidatanes, on no han deixat de créixer en els últims anys. Concretament, les denúncies per aquesta raó s'han duplicat en només dos anys, de les 29 registrades el 2011 a les 61 de l'any passat, que a més suposen un increment de gairebé un 40 per cent respecte a les 44 comptabilitzades el 2012, segons dades facilitades pel departament d'Interior, que recorda que els casos posats en coneixement de la policia són "la punta de l'iceberg" d'aquesta problemàtica.

CAUSES

Interior apunta a la crisi i al reagrupament de les famílies com una de les causes de l'increment

D'aquestes 61 denúncies, 44 corresponen a dones i 17 a homes. A més, fins a principis del mes de setembre passat a Ponent se n'han notificat 38 nous casos, xifra que se s'eleva fins a 462 en el conjunt de Catalunya. "La conjuntura econòmica està provocant que moltes famílies traguin la gent gran de les residències i es reagrupin. Tornen a viure junts i això deriva en situacions de tensió. A més, la majoria de les víctimes no denuncien els maltractaments", explica Àngels Vila, responsable de gabinet de seguretat de la direcció general d'Administració de Seguretat d'Interior.

Entre els maltractaments de què són víctimes la gent gran, no hi ha tan sols els físics, sinó també els psicològics –com ara la falta de respecte o les amenaces–, els econòmics o la negligència per falta de atenció. En aquest sentit, professionals de la sanitat i dels serveis socials alerten que moltes famílies trauen persones dependents de les residències per la crisi i no estan preparades per cuidar-les a casa com necessiten. Si això comporta un risc per a la salut, també pot considerar-se maltractament, segons els professionals de la geriatria.

La violència cap a les persones grans és una de les formes més desconegudes de maltractament.

El 33% dels ancians, en risc de patir maltractament

■ El 33,4% d'ancians estan en situació de risc d'abusos o maltractament, segons l'Institut d'Investigació en Atenció Primària (Idiap Jordi Gol). La investigació s'ha centrat en les situacions associades al fet de cuidar dependents i factors que

les precipiten (ansietat, estrès i cansament dels assistents). Els resultats diuen que un 68% d'assistents pateix sobrecàrrega i un 55%, ansietat; el 45% té problemes per controlar-li el caràcter, i un 32% es veu forçat a fer coses que pensa

que no estan bé. El 42% ha respost que de vegades es veia forçat a ser "dur o sever". La violència cap a la gent gran és "una de les formes més ocultes i desconegudes de maltractament", assegura l'estudi.

LA DADA

61
DENÚNCIES

El 2013 es van presentar a Ponent 61 denúncies per maltractaments a persones grans. Suposen un 40% més que un any abans (44) i més del doble de les registrades el 2011 (29).

72%
DONES

Del total de denúncies presentades a les comarques lleidatanes, en el 72% dels casos la víctima dels maltractaments era dona.

33%
EN SITUACIÓ DE RISC

Segons un estudi elaborat per l'Institut d'Investigació en Atenció Primària (Idiap Jordi Gol), el 33,4% dels ancians estan en situació de risc de patir abusos o maltractaments.

LES CLAUS

Cursos de detecció

■ El departament de Benestar imparteix cursos de sensibilització i detecció de maltractaments a persones grans. La formació es dirigeix principalment a professionals dels serveis socials i la salut que mantenen un contacte habitual amb gent gran, així com responsables de casals i equipaments cívics, treballadors familiars o personal de residències i a centres de dia. El 2013 més de 900 persones van seguir aquest curs i es preveu formar-ne 1.200 més aquest any.

Tipus de maltractaments

■ Segons la Declaració de Toronto (2002), s'entén per maltractament a un ancià una acció única o repetida o la falta de resposta apropiada que succeeixi en qualsevol relació en la qual hi hagi una expectativa de confiança i que ocasioni mal o angoixa a una persona gran. Pot tractar-se d'un maltractament físic o sexual, una negligència, abandon, abus psicològic, econòmic i vulneració dels drets.

SEGMÉ

7/10/2014

ANDORRA

Els duaners volen comprensió davant de la vaga

| ANDORRA LA VELLA | El Sindicat de Funcionaris de la Duana sol·licita "la comprensió i la solidaritat de tot el poble andorrà" davant de la possible vaga de zel que podrien dur a terme per protestar per la reforma del sistema de pensions. Segons el col·lectiu, les protestes es faran davant de la impossibilitat de dialogar amb el Govern andorrà.

SEGME

7/10/2014